

گفت‌وگو با «عباسعلی قصابی» رییس سابق اتاق بازرگانی و صنایع ایران و آلمان

آلمان؛ شریک اول تجاری ایران در اروپا

بنا به شرایط موجود حجم تجارت ایران با اروپا در حال کوچک شدن است؛ به طوری که در ۹ ماهه اول سال ۲۰۲۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۴ درصد کاهش داشته است که عمدتاً ناشی از کاهش ۲۶ درصدی صادرات ایران به اروپا می‌باشد. البته کاهش میزان تجارت ایران و آلمان تنها ناشی از شرایط سیاسی نیست، بلکه اقتصاد آلمان هم در حال حاضر روزهای خوبی را پشت سر نمی‌گذارد. در صورت رفع تحریم‌ها می‌توان انتظار رشد بیشتر از ۵۰ درصد تجارت ایران و آلمان داشت. مشروح گفت‌وگو با عباسعلی قصابی رییس سابق اتاق بازرگانی و صنایع ایران و آلمان در ادامه آورده شده است.

سال ۲۰۰۵ بوده است که به چهار میلیارد و ۸۰۰ میلیون یورو رسید. از سال ۲۰۱۱ به بعد تا به امروز تجارت دو کشور در بازه‌های زمانی تحریم‌های اوپاما، امضای برجام، خروج دونالد ترامپ از این توافق و شرایط سیاسی حاکم فراز و نشیب بسیاری داشته است.

♦♦ در صورت رفع تحریم‌ها، توسعه مراودات اقتصادی ایران و آلمان اعم از تجارت و پروژه‌های مشترک اقتصادی را چطور پیش‌بینی می‌کنید؟

برای جواب به این سؤال می‌توان از سال‌هایی که برجام امضا شد و بخشی از تحریم‌ها برداشته شد، الگوبرداری کرد. پس از امضای توافق هسته‌ای در سال ۲۰۱۵

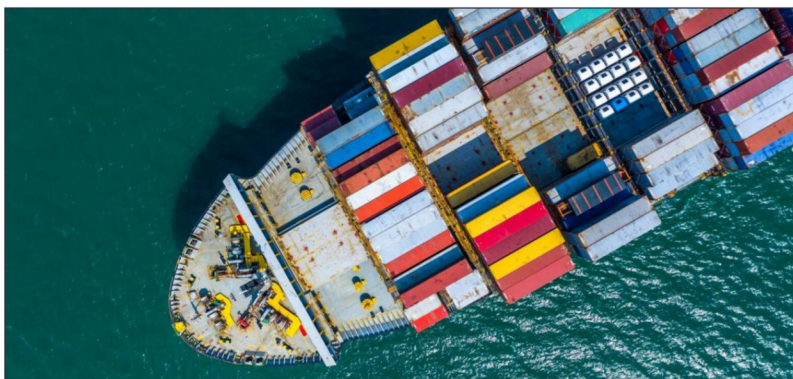
♦♦ آلمان مهم‌ترین شریک تجاری ایران در اروپا، امروز در مناسبات اقتصادی و تجاری با ایران در کجا ایستاده است؟

در طی سال‌های گذشته، آلمان نشان داده است که همواره یک شریک تجاری قابل‌اطمینان برای ایران بوده است. در سال‌هایی که اقتصاد ایران به دلیل تحریم‌ها تحت فشار بوده، کشور آلمان همواره رتبه یک از شرکای تجاری ایران در اروپا بوده است. در سال ۲۰۲۲ حجم تجارت میان ایران و آلمان نزدیک ۱/۹ میلیارد یورو بوده است که بیش از دو برابر تجارت ایران با ایتالیا (رتبه دوم شرکای تجاری ایران در اروپا) است.

♦♦ حجم تجارت ایران و آلمان در این سال‌ها از چه روندی برخوردار بوده است، در کل ظرفیت بالقوه تجاری بین دو کشور چه میزان است و در یکی دو ساله اخیر چه میزان از این پتانسیل عملیاتی شده است؟

تجارت ایران و آلمان همواره تحت تأثیر تحریم‌ها دستخوش نوسانات زیادی بوده و از سال ۱۹۹۹ رشد سریعی را شروع کرد که تا قبل از سال ۲۰۱۱ و شروع تحریم‌های دوران باراک اوپاما این رشد ادامه داشت. بالاترین میزان تجارت میان دو کشور در

حجم تجارت دو کشور نزدیک به ۵۰ درصد رشد داشت که همین میزان رشد یا حتی بیشتر را در صورت رفع تحریم‌ها می‌توان انتظار داشت. نکته مثبت، رشد صنعت و تولید در ایران است که در صورت رفع تحریم‌ها، تجارت ایران و آلمان به جای تجارت مبتنی بر خام‌فروشی به تجارت صنعتی تبدیل شود. آلمان چهارمین اقتصاد بزرگ دنیاست و یک بازار صنعتی مبتنی بر تولید، ارزش بالایی برایش دارد.

در حال حاضر روزهای خوبی را پشت سر نمی‌گذارد. بسیاری از کسب‌وکارهای آلمانی در حال حاضر از شرایط راضی نیستند و چهارچوب‌های سیاست‌های اقتصادی دولت خود را بابت این موضوع سرزنش می‌کنند. تولید ناخالص داخلی آلمان در مقایسه با سایر کشورهای اروپایی به شرایط قبل از همه‌گیری کرونا برگشته است و حتی بسیاری از شرکت‌ها به فکر خارج کردن کسب‌وکار خود به خارج از کشور هستند. برطرف شدن این چالش‌ها، چه داخلی و چه خارجی، می‌تواند به بهتر شدن شرایط کمک شایانی کند.

♦♦ توصیه‌ها و پیشنهادهای شما برای شرکت‌های ایرانی در نگاهداشت ارتباطات و حضور حتی‌الامکانی خود در شرایط فعلی در بازار آلمان و دیگر کشورهای اروپایی چیست؟ همان‌طور که قبلاً اشاره شد، کشور آلمان مقررات و چارچوب‌های اقتصادی سخت‌گیرانه‌ای دارد که پیوسته در حال تغییر است. برای کسب‌وکارها این مهم است که از این قوانین مطلع باشند، خود را پیوسته با این قوانین به روز کنند و از آن‌ها پیروی کنند. همچنین حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی یکی از مسیرهای بسیار هموار برای کسب‌وکارهای ایرانی است تا با سایر تجار خارجی در ارتباط باشند و تجارت خود را توسعه بدهند. ♦♦

شدن است. در ۹ ماهه ابتدای سال ۲۰۲۳، تجارت ایران و اروپا به نسبت مدت مشابه سال قبل ۱۴ درصد کاهش داشته است و وزن بیشتر آن بر روی صادرات ایران به اروپا است که ۲۶ درصد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته کاهش داشته است.

♦♦ مهم‌ترین چالش‌ها و نیز فرصت‌های موجود برای برقرار ماندن ارتباطات و پایداری روابط در کشور ایران و آلمان را چگونه توضیح می‌دهید؟ برای کاهش تجارت میان ایران و آلمان تنها شرایط ژئوپلیتیکی و سیاسی منطقه را نباید سرزنش کرد. بلکه اقتصاد خود آلمان هم

بخش مشاوره بازرگانی اتاق آلمان با ارائه بیش از ۱۰۰ ساعت مشاوره به کسب‌وکارهای ایرانی و آلمانی در سال نقش پررنگی در تقویت تجارت میان دو کشور ایفا کرده است. اعزام هیئت‌های نمایشگاهی به آلمان و بازدید از نمایشگاه‌های بزرگ در آلمان و برگزاری جلسات B2B با تجار آلمانی از دیگر اقدامات اتاق آلمان در راستای توسعه همکاری میان دو کشور بوده است. برگزاری دوره‌های آموزشی متعدد، منتورینگ استارت‌آپ‌ها برای شرکت در رقابت‌های بین‌المللی و ایجاد یک شبکه بین‌المللی تجاری قوی میان کسب‌وکارها از دیگر خدمات اتاق است.

♦♦ اتاق مشترک در توسعه همکاری‌های اقتصادی چه نقشی ایفا کرده است و امروز در شرایط فعلی چه تأثیرگذاری‌هایی دارد؟ مهم‌ترین اقدامات اتاق مشترک در مبارزه با تحریم‌ها چه بوده است؟

اتاق بازرگانی و صنایع ایران و آلمان همواره یک شریک و همراه مطمئن برای کسب‌وکارهای ایرانی و آلمانی بوده است. اتاق ایران و آلمان برای کسب‌وکارهای آلمانی و برای ورود به بازار ایران همواره اولین انتخاب است. بخش مشاوره بازرگانی اتاق آلمان با ارائه بیش از ۱۰۰ ساعت مشاوره به کسب‌وکارهای ایرانی و آلمانی در سال نقش پررنگی در تقویت تجارت میان دو کشور ایفا کرده است. اعزام هیئت‌های نمایشگاهی به آلمان و بازدید از نمایشگاه‌های بزرگ در آلمان و برگزاری جلسات B2B با تجار آلمانی از دیگر اقدامات اتاق آلمان در راستای توسعه همکاری میان دو کشور بوده است. برگزاری دوره‌های آموزشی متعدد، منتورینگ استارت‌آپ‌ها برای شرکت در رقابت‌های بین‌المللی و ایجاد یک شبکه بین‌المللی تجاری قوی میان کسب‌وکارها از دیگر خدمات اتاق است.

♦♦ حضور شرکت‌های ایرانی در فضای اقتصاد آلمان و اروپا را در شرایط فعلی چگونه ارزیابی می‌کنید؟ در حال حاضر و با توجه به شرایط ویژه در منطقه، تجارت ایران با اروپا در حال کوچک